

శ్రీమద్భగవద్గీతా పారాయణ - ఏకాదశోధ్యాయః

ఓం శ్రీ పరమాత్మనే నమః
అథ ఏకాదశోధ్యాయః
విశ్వరూపసందర్శనయోగః

అర్జున ఉవాచ
మదనుగ్రహాయ పరమం గుహ్యమధ్యాత్మసంజ్ఞితమ్ |
యత్త్వయోక్తం వచస్తేన మోహోఽయం విగతో మమ ||1||

భవాప్యయౌ హి భూతానాం శ్రుతౌ విస్తరశో మయా |
త్వత్తః కమలపత్రాక్ష మాహాత్మ్యమపి చావ్యయమ్ ||2||

ఏవమేతద్యథాఽఽత్థ త్వం ఆత్మానం పరమేశ్వర |
ద్రఘ్ణమిచ్ఛామి తే రూపం ఐశ్వరం పురుషోత్తమ ||3||

మన్యసే యది తచ్ఛక్యం మయా ద్రఘ్ణమితి ప్రభో |
యోగేశ్వర తతో మే త్వం దర్శయాత్మానమవ్యయమ్ ||4||

శ్రీ భగవానువాచ
పశ్య మే పార్థ రూపాణి శతశోఽథ సహస్రశః |
నానావిధాని దివ్యాని నానావర్ణాకృతీని చ ||5||

పశ్యాదిత్యాన్వసూన్రుద్రాన్ అశ్వినౌ మరుతస్తథా |
బహూన్యదృష్టపూర్వాణి పశ్యాశ్చర్యాణి భారత ||6||

ఇహైకస్థం జగత్కృత్స్నం పశ్యాద్య సచరాచరమ్ |
మమ దేహే గుడాకేశ యచ్ఛాన్యత్ ద్రఘ్ణమిచ్ఛసి ||7||

న తు మాం శక్యసే ద్రఘ్ణం అనేనైవ స్వచక్షుషా |
దివ్యం దదామి తే చక్షుః పశ్య మే యోగమైశ్వరమ్ ||8||

సంజయ ఉవాచ
ఏవముక్త్వా తతో రాజన్ మహాయోగేశ్వరో హరిః |

దర్శయామాస పార్థాయ పరమం రూపమైశ్వరమ్ ||9||

అనేకవక్త్రనయనం అనేకాద్భుతదర్శనమ్ |
అనేకదివ్యాభరణం దివ్యానేకోద్యతాయుధమ్ ||10||

దివ్యమాల్యాంబరధరం దివ్యగంధానులేపనమ్ |
సర్వాశ్చర్యమయం దేవం అనంతం విశ్వతోముఖమ్ ||11||

దివి సూర్యసహస్రస్య భవేద్యుగపదుత్థితా |
యది భాః సదృశే సా స్యాత్ భాసస్తస్య మహాత్మనః ||12||

తత్రైకస్థం జగత్కృతస్థం ప్రవిభక్తమనేకధా |
అపశ్యద్దేవదేవస్య శరీరే పాండవస్తదా ||13||

తతః స విస్మయావిష్టః హృష్టరోమా ధనంజయః |
ప్రణమ్య శిరసా దేవం కృతాంజలిరభాషత ||14||

అర్జున ఉవాచ
పశ్యామి దేవాంస్తవ దేవ దేహే సర్వాంస్తథా భూతవిశేషసంఘాన్ |
బ్రహ్మణమీశం కమలాసనస్థం ఋషీంశ్చ సర్వానురగాంశ్చ దివ్యాన్ ||15||

అనేకబాహూదరవక్త్రనేత్రం పశ్యామి త్వా సర్వతోఽనంతరూపమ్ |
నాంతం న మధ్యం న పునస్తవాదిం పశ్యామి విశ్వేశ్వర విశ్వరూప ||16||

కిరీటినం గదినం చక్రిణం చ తేజోరాశిం సర్వతో దీప్తిమంతమ్ |
పశ్యామి త్వాం దుర్నిరీక్ష్యం సమంతాత్ దీప్తానలార్కద్యుతిమప్రమేయమ్
||17||

త్వమక్షరం పరమం వేదితవ్యం త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానమ్ |
త్వమవ్యయః శాశ్వతధర్మగోప్తా సనాతనస్త్యం పురుషో మతో మే ||18||

అనాదిమధ్యాంతమనంతవీర్యం అనంతబాహుం శశిసూర్యనేత్రమ్ |
పశ్యామి త్వాం దీప్తహుతాశవక్త్రం స్వతేజసా విశ్వమిదం తపంతమ్ ||19||

ద్యావాపుథివ్యోరిదమంతరం హి వ్యాప్తం త్వయైకేన దిశశ్చ సర్వాః ।
దృష్ట్వాద్భుతం రూపమిదం తవోగ్రం లోకత్రయం ప్రవ్యథితం మహాత్మన్
॥20॥

అమీ హి త్వా సురసంఘా విశంతి కేచిద్భీతాః ప్రాంజలయో గృణంతి ।
స్వస్తీత్యుక్త్వా మహర్షిసిద్ధసంఘాః స్తువంతి త్వాం స్తుతిభిః పుష్కలాభిః ॥21॥

రుద్రాదిత్యా వసవో యే చ సాధ్యాః విశ్వేఽశ్వినౌ మరుతశ్చోష్కపాశ్చ ।
గంధర్వయక్షసురసిద్ధసంఘాః వీక్షంతే త్వాం విస్మితాశ్చైవ సర్వే ॥22॥

రూపం మహతే బహువక్త్ర నేత్రం మహాబాహూ బహుబాహూరుపాదమ్ ।
బహూదరం బహుదంష్ట్రాకరాలం దృష్ట్వా లోకాః ప్రవ్యథితాస్తథాఽహమ్ ॥23॥

నభః స్పృశం దీప్తమనేకవర్ణం వ్యాతాననం దీప్తవిశాలనేత్రమ్ ।
దృష్ట్వా హి త్వాం ప్రవ్యథితాంతరాత్మా ధృతిం న విందామి శమం చ విష్ణో
॥24॥

దంష్ట్రాకరాలాని చ తే ముఖాని దృష్ట్వావ కాలానలసన్నిభాని ।
దిశో న జానే న లభే చ శర్మ ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥25॥

అమీ చ త్వాం ధృతరాష్ట్రస్య పుత్రాః సర్వే సహైవావనిపాలసంఘైః ।
భీష్మో ద్రోణః సూతపుత్రస్తథాఽసౌ సహస్మదీయైరపి యోధముఖ్యైః ॥26॥

వక్త్రాణి తే త్వరమాణా విశంతి దంష్ట్రాకరాలాని భయానకాని ।
కేచిద్విలగ్నా దశనాంతరేషు సందృశ్యంతే చూర్ణితైరుత్తమాంగైః ॥27॥

యథా నదీనాం బహవోఽంబువేగాః సముద్రమేవాభిముఖా ద్రవంతి ।
తథా తవామీ నరలోకవీరాః విశంతి వక్త్రాణ్యభివిజ్వలంతి ॥28॥

యథా ప్రదీప్తం జ్వలనం పతంగాః విశంతి నాశాయ సమృద్ధవేగాః ।
తద్దైవ నాశాయ విశంతి లోకాః తవాపి వక్త్రాణి సమృద్ధవేగాః ॥29॥

లేలిహ్యసే గ్రసమానః సమంతాత్ లోకాన్సమగ్రాన్వదనైర్జ్వలద్భిః ।
తేజోభిరాపూర్య జగత్సమగ్రం భాసస్తవోగ్రాః ప్రతపంతి విష్ణో ॥30॥

ఆఖ్యాహి మే కో భవానుగ్రరూపః నమోఽస్తు తే దేవవర ప్రసీద |
విజ్ఞాతుమిచ్ఛామి భవంతమాద్యం న హి ప్రజానామి తవ ప్రవృత్తిమ్ ||31||

శ్రీ భగవానువాచ
కాలోఽస్మి లోకక్షయకృత్రవృద్ధః లోకాన్సమాహర్తుమిహ ప్రవృత్తః |
ఋతేఽపి త్వా న భవిష్యంతి సర్వే యేఽవస్థితాః ప్రత్యనీకేషు యోధాః ||32||

తస్మాత్త్వముత్తిష్ఠ యశో లభస్వ జిత్వా శత్రూన్సుంక్ష్వ రాజ్యం సమృద్ధమ్ |
మయైవైతే నిహతాః పూర్వమేవ నిమిత్తమాత్రం భవ సవ్యసాచిన్ ||33||

ద్రోణం చ భీష్మం చ జయద్రథం చ కర్ణం తథాన్యానపి యోధవీరాన్ |
మయా హతాంస్త్యం జహి మా వ్యధిష్ఠాః యుధ్యస్వ జేతాసి రణే సపత్నాన్ ||34||

సంజయ ఉవాచ
ఏతచ్ఛ్రుత్వా వచనం కేశవస్య కృతాంజలిర్వేపమానః కిరీటీ |
నమస్కృత్వా భూయ ఏవాహ కృష్ణం సగద్గదం భీతభీతః ప్రణమ్య ||35||

అర్జున ఉవాచ
స్థానే హృషీకేశ తవ ప్రకీర్త్యా జగత్ప్రహృష్యత్యనురజ్యతే చ |
రక్షంసి భీతాని దిశో ద్రవంతి సర్వే నమస్యంతి చ సిద్ధసంఘాః ||36||

కస్మాచ్ఛ తే న నమేరన్మహాత్మన్ గరీయసే బ్రహ్మణోఽప్యాదికర్త్రే |
అనంత దేవేశ జగన్నివాస త్వమక్షరం సదసత్తత్పరం యత్ ||37||

త్వమాదిదేవః పురుషః పురాణః త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానమ్ |
వేత్తాఽసి వేద్యం చ పరం చ ధామ త్వయా తతం విశ్వమనంతరూప ||38||

వాయుర్యమోఽగ్నిర్వరుణః శశాంకః ప్రజాపతిస్త్యం ప్రపితామహశ్చ |
నమో నమస్తేఽస్తు సహస్రకృత్వః పునశ్చ భూయోఽపి నమో నమస్తే ||39||

నమః పురస్తాదథ పృష్ఠతస్తే నమోఽస్తు తే సర్వత ఏవ సర్వ |
అనంతవీర్యామితవిక్రమస్త్యం సర్వం సమాప్నోషి తతోఽసి సర్వః ||40||

సఖేతి మత్వా ప్రసభం యదుక్షం హే కృష్ణ హే యాదవ హే సఖేతి ।
అజానతా మహిమానం తవేదం మయా ప్రమాదాత్ప్రణయేన వాఽపి ॥41॥

యచ్ఛాపహాసార్థమసత్కృతోఽసి విహారశయాసనభోజనేషు ।
ఏకోఽథవాప్యచ్యుత తత్సమక్షం తత్థామయే త్వామహమప్రమేయమ్ ॥42॥

పితాసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురుర్గరీయాన్ ।
న త్వత్సమోఽస్త్వభ్యధికః కుతోఽన్యః లోకత్రయేఽప్యప్రతిమప్రభావ ॥43॥

తస్మాత్ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామహమీశమీడ్యమ్ ।
పితేవ పుత్రస్య సఖేవ సఖ్యుః ప్రియః ప్రియార్హసి దేవ సోఢుమ్ ॥44॥

అదృష్టపూర్వం హృషితోఽస్మి దృష్ట్యా భయేన చ ప్రవ్యథితం మనో మే ।
తదేవ మే దర్శయ దేవరూపం ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥45॥

కిరీటినం గదినం చక్రహస్తం ఇచ్ఛామి త్వాం ద్రష్టుమహం తదైవ ।
తేనైవ రూపేణ చతుర్భుజేన సహస్రబాహౌ భవ విశ్వమూర్తే ॥46॥

శ్రీ భగవానువాచ -
మయా ప్రసన్నేన తవార్జునేదం రూపం పరం దర్శితమాత్మయోగాత్ ।
తేజోమయం విశ్వమనంతమాద్యం యన్యే త్వదన్యేన న దృష్టపూర్వమ్ ॥47॥

న వేదయజ్ఞాధ్యయనైర్న దానైః న చ క్రియాభిర్న తపోభిరుగ్రైః ।
ఏవంరూపః శక్య అహం నృలోకే ద్రష్టుం త్వదన్యేన కురుప్రవీర ॥48॥

మా తే వ్యథా మా చ విమూఢభావః దృష్ట్యా రూపం ఘోరమీదృజ్మమేదమ్ ।
వ్యపేతభీః ప్రీతమనాః పునస్త్వం తదేవ మే రూపమిదం ప్రపశ్య ॥49॥

సంజయ ఉవాచ
ఇత్యర్జునం వాసుదేవస్తథోక్త్వా స్వకం రూపం దర్శయామాస భూయః ।
ఆశ్వాసయామాస చ భీతమేనం భూత్వా పునః సౌమ్యవపుర్మహాత్మా ॥50॥

అర్జున ఉవాచ
దృష్ట్వేదం మానుషం రూపం తవ సౌమ్యం జనార్దన ।

ఇదానీమస్మి సంవృత్తః సచేతాః ప్రకృతిం గతః ||51||

శ్రీ భగవానువాచ
సుదుర్దర్శమిదం రూపం దృష్టవానసి యన్నమ |
దేవా అప్యస్య రూపస్య నిత్యం దర్శనకాంక్షిణః ||52||

నాహం వేదైర్న తపసా న దానేన న చేజ్యయా |
శక్య ఏవంవిధో ద్రష్టుం దృష్టవానసి మాం యథా ||53||

భక్త్యా త్వనన్యయా శక్యః అహమేవంవిధోఽర్జున |
జ్ఞాతుం ద్రష్టుం చ తత్త్వేన ప్రవేష్టుం చ పరంతప ||54||

మత్కర్మకృన్నత్పరమః మద్భక్తః సంగవర్జితః |
నిర్వైరః సర్వభూతేషు యః స మామేతి పాండవ ||55||

|| ఓం తత్సదితి శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం
యోగశాస్త్రే శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే విశ్వరూపసందర్శనయోగో నామ
ఏకాదశోఽధ్యాయః ||